

Richtlijnen

58e zitting van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties

augustus 2003

	Inhoudsopgave	Pagina
1	ALGEMEEN	4
2	PLENAIRE ZITTING	4
2.1	Hervormingen AVVN en VR	4
2.2	Midden-Oosten	5
2.3	Afghanistan	6
2.4	Westelijke Balkan	8
2.5	NEPAD	9
2.6	Grote Meren / DRC	10
2.7	ICC	12
2.8	ICTY en ICTR	12
2.9	Implementatie MillenniumVerklaring	13
2.10	Follow-up VN-Conferenties	14
3	EERSTE COMMISSIE	15
3.1	Massavernietigingswapens	15
3.1.1	Nucleaire non-proliferatie en kernontwapening	15
3.1.2	Overige massavernietigingswapens	16
3.1.3	Overbrengingsmiddelen / raketten	17
3.2	Conventionele wapens	17
3.2.1	Anti-personeel mijnen	17
3.2.2	Conventionele Wapens Verdrag / Ontploffbare Oorlogsresten	18
3.2.3	Kleine wapens	18
3.2.4	Openheid in Bewapening / VN Wapenregister	20
4	TWEEDE COMMISSIE	21
4.1	Hervorming Tweede Commissie	22
4.2	Financiering van ontwikkeling	23
4.3	Globalisering, handel en ontwikkeling	25
4.4	Duurzame ontwikkeling	25
4.5	UNIFEM	26
5	DERDE COMMISSIE	27
5.1	Mensenrechten, landensituaties	27
5.1.1	Birma	27
5.1.2	Democratische Republiek Congo	28
5.1.3	Iran	29
5.1.4	Turkmenistan	30
5.2	Mensenrechtentema's	31

5.2.1	Mensenrechten en terrorisme	31
5.2.2	Godsdienstige onverdraagzaamheid	31
5.2.3	Rechten van het kind	32
5.2.4	Rechten van gehandicapten	33
5.2.5	Vrouwen	33
5.3	Overige onderwerpen	35
5.3.1	Sociale onderwerpen	35
5.3.2	Internationale drugsproblematiek	35
5.3.3	Criminaliteitspreventie en rechtshandhaving	36
6	VIERDE COMMISSIE	38
6.1	Vredesoperaties	38
6.2	UNRWA	40
7	VIJFDE COMMISSIE	42
7.1	Begrotingsbehandeling	42
7.2	Contributieschaal	43
7.3	Follow-up VN-hervormingen	43
7.4	Personeelonderwerpen	44
7.5	Financiële situatie	44
7.6	Vredesoperaties	44
7.7	INSTRAW	45
8	ZESDE COMMISSIE	46
Bijlage 1	Lijst van gebruikte afkortingen	47
Bijlage 2	EU priorities for UNGA 58	51

1 ALGEMEEN

De 58e zitting van de Algemene Vergadering vangt aan op dinsdag 16 september 2003 en loopt tot september 2004. Tot voorzitter van de 58e Algemene vergadering is gekozen de de minister van Buitenlandse Zaken van Saint Lucia, de heer Julian Hunte. Nederland zal dit jaar één van de 21 vice-voorzitterstoelen gaan bezetten. Met uitzondering van de agenda van de Vijfde Commissie en enkele onderwerpen in de juridische sfeer is het merendeel van de reguliere werkzaamheden gewoonlijk in december afgerond.

2 PLENAIRE ZITTING

In de plenaire zitting van de Algemene Vergadering worden de in de hoofdcommissies aangenomen resoluties bekrachtigd en wordt gestemd over het lidmaatschap van een aantal VN (hoofd-)organen zoals de Veiligheidsraad en ECOSOC. Daarnaast worden onderwerpen besproken die zich niet lenen voor behandeling in één van de hoofdcommissies. Ook onderwerpen waaraan betrokken partijen relatief zwaar gewicht toekennen, kunnen in voorkomende gevallen in de plenaire aan de orde komen. Van sommige onderwerpen (o.a. het Midden-Oosten) worden deelaspecten in de hoofdcommissies besproken en komen de politiek meest gevoelige aspecten uitsluitend in de plenaire aan de orde.

2.1 Hervormingen AVVN en VR

Deze AVVN zullen enkele hervormingsvoorstellen ter tafel komen naar aanleiding van het in 2002 verschenen SGVN rapport ‘*Strengthening of the United Nations; An Agenda for Further Change*’. Daarnaast heeft de SGVN opgeroepen tot intergouvernementele hervorming in zijn in september van dit jaar rapport “Implementation of the United Nations Millennium Declaration”. Mede gezien de ontwikkelingen in het multilaterale systeem in het afgelopen jaar zou er een ‘*window*’ kunnen ontstaan voor versterking van de VN. Nederland zal zich komende AVVN inzetten voor het faciliteren van de uitvoering van de hervormingsresolutie, vooral voor de onderdelen waar Nederland meer aandacht voor had willen zien (met name het terugdringen van de stroperigheid van de besluitvorming). In dit kader heeft PV New York afgelopen voorjaar een seminar georganiseerd over de hervormingen van de Algemene Vergadering, en is Nederland co-

organisator van een seminar over *results-based budgetting*, een onderwerp dat de effectiviteit en efficiëntie van het VN-systeem sterk kan beïnvloeden. De aanbevelingen die voortkwamen uit het seminar over AVVN-hervormingen zijn inmiddels door Nederland als document A/57/836 ingebracht onder agendapunt 53 (*Revitalization of the work of the General Assembly*). Middels het Nederlandse vice-presidentschap van de AVVN en het vice-voorzitterschap van de Vijfde Commissie (administratieve en budgettaire zaken) verkeert Nederland in een goede positie een actieve bijdrage te leveren aan het hervormingsproces.

Het zich al enige jaren voortslepende debat over hervorming en uitbreiding van de Veiligheidsraad wordt voortgezet, hoewel de discussie nog steeds weinig vooruitgang boekt. Het gaat in dit debat zowel om politiek gevoelige zaken, zoals de omvang, wijze van uitbreiding van het ledental en het gebruik van het vetorecht, als over minder controversiële onderwerpen, zoals het vergroten van de transparantie van de werkzaamheden van de Raad. Bij de minder controversiële onderwerpen is in de praktijk de afgelopen jaren wel de nodige vooruitgang geboekt. Zo vindt voor specifieke vredesoperaties regelmatig overleg plaats van de Veiligheidsraad met troepenleverende landen, een opzet waar Nederland met succes voor heeft gepleit. Verder organiseert de Raad regelmatig zogenaamde open, meestal thematische debatten, waaraan ook niet-leden kunnen deelnemen.

Nederland is van mening dat het belang van een meer representatieve Veiligheidsraad niet ten koste mag gaan van de effectiviteit. In dit verband kan ook worden gewezen op het streven van de Nederlandse regering naar één zetel in de Veiligheidsraad voor de lidstaten van de gehele Europese Unie, zij het op termijn en onder nader te bepalen voorwaarden.

Over hervorming van het VN-systeem in den brede, zie para. 4.4.

2.2 Midden-Oosten

Sinds de vorige AVVN plaatsvond heeft de geweldspiraal in het Midden Oosten conflict zich voortgezet. Hoewel de directe en praktische gevolgen van de voortzetting van het geweld vooral gevolgen hebben voor de Palestijnen en Israëliërs vormt de situatie tegelijkertijd ook een bedreiging voor de stabiliteit van de gehele Midden-Oosten regio.

De internationale gemeenschap heeft zich het afgelopen jaar, met name na afloop van de oorlog in Irak, met vereende kracht ingezet om de geweldsspiraal en daardoor ontstane impasse te doorbreken. De zogeheten “Road Map for Peace” werd het afgelopen jaar ontwikkeld en geïntroduceerd door het Kwartet, het samenwerkingsverband van de Europese Unie, de Verenigde Staten, de Verenigde Naties en de Russische Federatie. Doel van deze “Road Map” is om beide partijen in het conflict langs lijnen van parallelle actie er toe te zetten de geweldsspiraal te doorbreken en te werken aan een definitieve oplossing van het conflict. Uiteindelijke doel van de “Road Map” is een blijvende “twee staten” oplossing van het Israëliësch-Palestijnse conflict, die onder meer inhoudt de stichting van een levensvatbare, soevereine en democratische Palestijnse staat in 2005, die in vrede samenleeft met Israël en zijn andere buurlanden.

Beide partijen hebben de “Road Map” geaccepteerd als instrument op basis waarvan er gezamenlijk gewerkt kan worden aan het vinden van een oplossing voor de huidige crisis. Tengevolge van het geweld staat de Road Map onder zeer zware druk; daarom blijft het van essentieel belang dat de internationale gemeenschap direct betrokken blijft bij dit proces en zich blijft committeren aan het welslagen ervan. Met name de rol van de VS blijft daarbij cruciaal.

De huidige deplorabele humanitaire situatie in de Palestijnse gebieden maakt van essentieel belang dat de internationale gemeenschap ook op financiële wijze een (additionele) bijdrage blijft leveren.

Naar verwachting zal tijdens deze AVVN de Midden-Oosten problematiek prominent op de agenda staan en onderwerp zijn van vele resoluties. De op dat moment heersende omstandigheden zijn bepalend voor de inhoud van de discussies en stemgedrag.

2.3 Afghanistan

De ontwikkelingen in Afghanistan rechtvaardigen voorlopig geen vermindering van de internationale inspanningen. Reden waarom Nederland de komende tijd actief betrokken blijft bij de situatie aldaar, en substantieel bijdraagt aan wederopbouw en humanitaire hulp.

De veiligheidssituatie in Afghanistan is over het algemeen nog onbevredigend, hetgeen de voortgang van het Bonn-proces in gevaar brengt, met name de voor juni 2004 geplande verkiezingen. Gesteld kan worden dat vooral de situatie in het oosten en zuid-oosten van Afghanistan onveilig is. Ook elders in Afghanistan blijft de aanwezigheid van militairen van 'Operation Enduring Freedom' noodzakelijk, nu meer en meer melding wordt gemaakt van hergroepering van strijders van Al Qa'ida en Taliban. De situatie in Kaboel is mede dankzij de aanwezigheid van ISAF vrij stabiel. Veiligheid en verdere uitbreiding van het centrale gezag van de Afghaanse autoriteiten naar de provincies zijn essentieel voor succesvolle wederopbouw. Ook Nederland is van mening dat een uitbreiding van de presentie van ISAF tot buiten Kaboel kan bijdragen aan verbetering van de veiligheidssituatie. De VN-Veiligheidsraad zal daartoe het bestaande mandaat van ISAF moeten aanpassen, en de NAVO zal bereid moeten zijn daaraan uitvoering te geven.

Het overleg binnen de Afghaanse Constitutionele Commissie, belast met de totstandkoming van de grondwet, gaat de laatste fase in. In december moet de Constitutionele Loya Jirga (CLJ), de Grote Raad, de grondwet bekrachtigen. Hoewel de tekst formeel nog niet is vrijgegeven, is al wel duidelijk dat het ontwerp een presidentieel stelsel voorstaat met een Parlement bestaande uit twee Kamers (min of meer analoog aan het Franse systeem). De tegenstellingen tussen conservatieven, islamisten, en krijgsheren enerzijds en hervormingsgezinden anderzijds betreffen de rol van de sharia, decentralisatie en een presidentieel vs. een parlementair stelsel. UNAMA is voorzichtig optimistisch over een aanvaardbare uitkomst van de CLJ, mits intimidatie van de afgevaardigden beperkt kan worden.

De VN is in samenwerking met de Afghaanse overgangsregering begonnen met de voorbereidingen van de verkiezingen in 2004. De Afghaanse regering is vastbesloten om vast te houden aan het strakke tijdschema van het Bonn Akkoord, om haar geloofwaardigheid te behouden. Van internationale zijde, met name de EU, bestaat twijfel of dat ambitieuze tijdschema gehaald wordt (verkiezingen in juni 2004), vanwege organisatorische knelpunten en toenemende onveiligheid in een aantal regio's buiten Kaboel.

In de AVVN wordt waarschijnlijk evenals vorig jaar een resolutie over de situatie in Afghanistan en internationale hulp aan dat land aangenomen. Daarin zou tenminste moeten worden opgeroepen tot versterkte inspanningen om het Bonn-proces voorspoedig te laten verlopen.

2.4 Westelijke Balkan

Consolidatie en versterking van de stabiliteit op de Westelijke Balkan blijft ook de komende periode een belangrijk punt van aandacht. Zonder gerichte nazorg dreigt de regio te verworden tot een verwaarloosde achtertuin van Europa, waarin armoede, georganiseerde misdaad en zwak bestuur de overhand hebben. De groeiende rol van de EU in de regio (o.a. overname van de VN-politiemissie in Bosnië en de EU-geleide operatie Concordia in Macedonië) laat het belang van blijvende VN-betrokkenheid op de Balkan, o.a. via UNMIK in Kosovo, onverlet. Toenemende aandacht vanuit de internationale gemeenschap is ook nodig om het hoofd te bieden aan de destabiliserende werking van (grensoverschrijdende) criminaliteit in de regio. De landen in de regio hebben een voorwaardelijk EU-lidmaatschapsperspectief gekregen.

In Bosnië-Herzegovina is geen alternatief voor “Dayton”, maar gaandeweg zal meer nadruk moet komen te liggen op “ownership” (zo meent ook de Hoge Vertegenwoordiger Paddy Ashdown). Belangrijk is dat er voldoende sprake is van een geïntegreerde strategie waarbij bijdragen vanuit de verschillende invalshoeken (SFOR, OHR, EU, OVSE en VN) voldoende met elkaar in verband staan. Belangrijk in dit verband is dat NAVO en EU erin slagen tot een daadwerkelijke “concerted approach” te komen voor de Westelijke Balkan. Overigens kan worden opgemerkt dat in Bosnië ruim 1000 militairen aan de NAVO-missie deelnemen.

Na de totstandkoming van Servië en Montenegro zal de jonge Statenunie zich vooral moeten richten op toetreding tot de EU en NAVO/PfP.

In Kosovo worden thans bevoegdheden door UNMIK overgedragen aan de ‘Voorlopige Instellingen van Zelfbestuur’, in lijn met VR resolutie 1244 en het ‘Constitutioneel Kader’. De statuskwestie van Kosovo is nog niet aan de orde. Volgens het ‘Standards before

Status' beleid van UNMIK dienen de Voorlopige Instellingen van Zelfbestuur voortgang te boeken op ijkpunten als rechtsstaat, terugkeer van IDPs, economie, eigendom etc.

Nederland blijft één van de grootste pleitbezorgers van druk op landen in de regio inzake samenwerking met het ICTY. Recente stappen daartoe in Belgrado en Zagreb (wetgeving, overdracht verdachten) zijn verwelkomd maar betere samenwerking, inclusief overdracht van belangrijke verdachten, blijft vereist. De uitvoerbaarheid van een exit strategie van ICTY is uiteindelijk grotendeels afhankelijk van de overdracht van de “grote vissen” Mladic en Karadzic.

2.5 NEPAD

Nederland waardeert het New Partnership for Africa's Development (NEPAD) als een belangrijk initiatief van Afrika om zelf de ontwikkeling van het continent ter hand te nemen. Het plan is de neerslag van een gemeenschappelijk en versterkt politiek ‘commitment’ om vanuit het Afrikaanse continent zelf alle mogelijke verantwoordelijkheid te nemen voor de ontwikkelingsagenda van Afrika en werd inmiddels door de Afrikaanse Unie (AU) als ontwikkelingsmodel omarmd. Naast die eigen verantwoordelijkheid wordt gesteld dat Afrika zelf de richting, de inhoud en de vorm moet bepalen van het Afrikaanse ontwikkelingsbeleid. Nederland hecht veel waarde aan het behoud van deze Afrikaanse ‘ownership’. Daarnaast appelleert de NEPAD-visie aan het concept van ‘mutual accountability’. Partnerlanden worden aangesproken op het belang van coherentie van hun gehele buitenlandse beleid met betrekking tot Afrika, mede om reden van de internationaal afgesproken Millennium Development Goals (MDG's) en ter verhoging van de effectiviteit van ontwikkelingssamenwerking. Van donorlanden wordt voorts verwacht dat zij zich houden aan de afspraken gemaakt in WTO-verband, tijdens de VN-conferentie Financing for Development (o.a. 0,7% ODA van BNP) en de tijdens de World Summit on Sustainable Development (WSSD) bereikte consensus dat de kwaliteit van hulp belangrijker is dan de kwantiteit.

Een belangrijke meerwaarde van NEPAD ten opzichte van eerdere Panafrikaanse initiatieven is het African Peer Review Mechanisme (APRM) dat potentieel een belangrijke bijdrage kan leveren aan de verbeteren van de kwaliteit van bestuur in Afrika. Dit mechanisme is politiek gevoelig, wat er toe heeft geleid dat de implementatie er van

inmiddels vertraging heeft opgelopen. De voortgang m.b.t. de selectie en de hoge kwaliteit van het 'Panel of Eminent Persons' als managementteam en de formulering van een tussen betrokken staten overeengekomen basisdocument inzake indicatoren voor de meting van de kwaliteit van bestuur, bieden vooralsnog echter voldoende vertrouwen in de haalbaarheid van het APRM en dus NEPAD. Teneinde het momentum niet te verliezen dient op korte termijn voortgang gerealiseerd te worden met de opzet van de institutionele structuur van AU, dient een daadwerkelijke start van het African Peer Review Mechanism (APRM) plaats te vinden en verbreding van het Afrikaanse maatschappelijk draagvlak te worden gerealiseerd.

2.6 Grote Meren / DRC

De ontwikkelingen in het Grote Merengebied hebben de volle aandacht van Nederland. Bewindslieden BZ/OS bezochten in augustus gezamenlijk de meest betrokken landen. In de navolgende paragrafen wordt de achtergrond geschetst van enkele aandachtspunten die in het bijzonder betrekking hebben op de DRC. De nadere standpuntbepaling van Nederland in deze zal worden vastgesteld in het licht van actuele ontwikkelingen.

Situatie DRC

De bevolking van de DRC is al sinds 1998 het slachtoffer van de militaire bezetting en de facto deling van het land, waardoor vrij vervoer van personen en goederenverkeer onmogelijk is. Het staakt-het-vuren is diverse malen geschonden en de gewelddadigheden tegen de lokale bevolking door verschillende gewapende groepen gaan onverminderd door. Schattingen van het totale aantal dodelijke slachtoffers, direct of indirect, door het conflict in de periode 1994 - 2002 (met inbegrip van de genocide in Rwanda) lopen inmiddels op tot 3 à 4 miljoen, waarvan minder dan een miljoen tijdens de genocide zelf. Mede als gevolg van dit geweld zijn er thans meer dan 2 miljoen ontheemden en heeft slechts 40% van de bevolking toegang tot elementaire gezondheidszorg. Er is op ongekend grote schaal sprake van grove mensenrechtenschendingen, waaronder verkrachtingen, standrechtelijke executies, arbitraire detentie en marteling.

Illegale Exploitatie van Grondstoffen

In oktober 2002 publiceerde de VN het rapport van het 'VN-Panel of Experts on the Illegal Exploitation of Natural resources and Other Forms of Wealth of the Democratic Republic

of the Congo'. Het rapport stelde dat politieke, militaire en commerciële netwerken hun positie in de regio zodanig hebben verankerd dat terugtrekking van troepen en/of verandering van de situatie de illegale exploitatie niet zou doen afnemen. Het rapport omvat een lijst van personen en bedrijven die verdacht worden van illegale exploitatie van grondstoffen in DRC. Daarin wordt ook het Nederlandse bedrijf Chemie Pharmacie Holland (CPH) genoemd. In een gesprek met het bedrijf kon echter niet vastgesteld worden of de aantijgingen op waarheid berustten.

Nederland heeft er steeds bij de regeringen van Rwanda en Uganda op aangedrongen opvolging te geven aan de uitkomsten van het rapport. Uganda heeft de z.g. Porter-Commissie ingesteld die een nationaal onderzoek uitvoert naar Ugandese betrokkenheid bij illegale exploitatie. Nederland heeft Rwanda herhaaldelijk verzocht een soortgelijk onderzoek in te stellen. Rwanda zou inmiddels ook een nationale onderzoekscommissie opzetten.

Situatie Oost-Congo, Ituri

In de provincie Ituri is de situatie recentelijk geëscaleerd. Sinds het vertrek van Ugandese troepen uit het gebied, eind april, is de strijd tussen rebellenbewegingen, bestaande uit Hema- en Lendu-facties, weer losgebrand. De situatie in en rond de hoofdstad van Ituri, Bunia, is gespannen omdat daar de zwaarste gevechten plaatsvinden. Ook doen berichten over kannibalisme de ronde. De VN-missie in de DRC (MONUC) is door een beperkt mandaat niet in staat om de rust en orde te herstellen en humanitaire assistentie aan de duizenden vluchtelingen te garanderen.

Op 30 mei jl. heeft de VN Veiligheidsraad resolutie 1484 aanvaard die de ontplooiing van een *Interim Emergency Multinational Force* (IEMF) in en rond de provinciehoofdstad Bunia mogelijk maakt, opererend onder Hoofdstuk VII van het Handvest van de VN. Het mandaat van de IEMF loopt tot 1 september a.s. – het streven is dat MONUC dan een versterkte presentie in Ituri gerealiseerd zal hebben in de vorm van een contingent Bengaalse militairen.

Op 5 juni jl. heeft de EU besloten de leiding van deze interventiemacht op zich te nemen. De EU-operatie, genaamd *Artemis*, is er op gericht een stabiele veiligheidssituatie te creëren en een verbetering van de humanitaire situatie in Bunia te bereiken, alsmede een

weg te banen voor de versterking van MONUC met het Bengaalse contingent. Operatie Artemis is op 12 juni jl. aangevangen. Frankrijk fungeert in deze EU-geleide operatie als *Framework Nation* en levert de commandant, het operationele hoofdkwartier en het merendeel van de troepen. Ook het Verenigd Koninkrijk, Zweden en België zullen een bijdrage leveren. Andere EU-lidstaten (o.a. Duitsland, Griekenland, Spanje, Ierland, Portugal) alsmede niet-EU-landen (o.a. Zuid Afrika en Canada) overwegen momenteel een bijdrage. Nederland vervult één functie in het operationele hoofdkwartier in Parijs.

Recentelijk zijn er ook berichten over een hernieuwd offensief van de RCD-Goma in de provincie Noord-Kivu. Deze ontwikkeling vormt een directe bedreiging van de stabiliteit in de gehele Grote Meren-regio.

2.7 ICC

De VS zullen zich naar verwachting verzetten tegen verwijzingen naar het Internationaal Strafhof (ICC) in resolutieteksten. Nederland is van mening dat in veel gevallen een alternatieve formulering uitkomst kan bieden. Een mogelijke alternatieve formulering zou bijvoorbeeld waardering kunnen uitspreken voor recente volkenrechtelijke ontwikkelingen in het kader van het bestrijden van straffeloosheid voor de gruwelijkste misdrijven. Deze ontwikkelingen hebben immers niet alleen betrekking op het ICC, maar ook op andere hoven en tribunalen (ICTY, ICTR, Sierra Leone Special Court en de Khmer Rouge Special Chambers). Het is van groter belang om de VS te commiteren aan bestrijding van straffeloosheid (dat onder het ICC-statuut immers ook primair door staten zelf dient te geschieden), dan te insisteren op een expliciete verwijzing naar het ICC. In het specifieke geval van vredesoperaties (betreft echter VR-, geen AV-resoluties) kan Nederland er op wijzen dat door berechting van uitgezonden personeel door de zendstaat en de plicht om straffeloosheid te bestrijden als beginselen te verwoorden, mogelijke berechting van Amerikaans personeel kan worden voorkomen.

2.8 ICTY en ICTR

De beide VN-tribunalen (ICTY en ICTR) zullen dit jaar opening van zaken geven omtrent hun "completion strategy". Aldus zullen zij moeten aangeven op welke wijze en op welke termijn de activiteiten van de respectieve tribunalen zullen worden overgedragen aan

lokale jurisdictie, en daarbij aangeven welke de personele, financiële en management-consequenties hieraan zijn verbonden.

2.9 Implementatie MillenniumVerklaring

Tijdens de in 2000 gehouden Millenniumtop, die voorafging aan de 55e zitting van de AVVN, is door de 189 lidstaten van de VN (waarvan het merendeel door staatshoofden of regeringsleiders was vertegenwoordigd) de MillenniumVerklaring aanvaard. Daardoor is breed politiek engagement gegeven aan de onderwerpen: vrede, veiligheid en ontwapening, ontwikkeling en armoedebestrijding, bescherming van het milieu, mensenrechten, democratie en goed bestuur, bescherming van kwetsbare groepen, Afrika en versterking van de VN.

Voor het onderdeel ontwikkeling staan de Millennium Development Goals (MDG's) centraal, die voortkomen uit de grote internationale conferenties in de jaren '90. Overigens moet in het kader van duurzame ontwikkeling de afspraken van de Millennium Top (de MDG's), van Financing for Development en van de WSSD in onderlinge samenhang worden uitgevoerd. Ook de uitvoering van de Doha Development Agenda draagt daaraan bij. De MDG's vertonen een grote overlap met Nederlandse ontwikkelingsprioriteiten. Voor Nederland heeft het concept MDG's toegevoegde waarde, omdat daarmee de Nederlandse beleidsagenda van armoedebestrijding bevorderd wordt, er nadruk op daadwerkelijke resultaten wordt gelegd en de MDG's als gemeenschappelijke doelstellingen de samenwerking tussen donoren en internationale organisaties versterken. De MDG's zijn vanwege de focus op "outcomes" als het ware een "thermometer" om vooruitgang in ontwikkeling te meten en politieke processen aan te jagen. Nederland meent wel dat een gericht gebruik van het concept MDG's is gewenst, d.w.z. gerelateerd aan specifieke ontwikkelingen, en dat er een proportionaliteit betracht dient te worden voor wat betreft aandacht voor de MDG's in den brede. Voor wat betreft het VBTB-proces ("Van Beleidsbegroting Tot Beleidsverantwoording") is de relatie tussen Nederlandse inzet en mondiale resultaten in de vorm van MDG's niet oorzakelijk (één op één) te leggen. De relatie zal vooral in termen van plausibiliteiten uitgedrukt kunnen worden.

Het bereiken van MDG's in afzonderlijke landen verloopt via nationale armoedestrategieën zoals de PRSP, of indien van toepassing nationale strategieën voor

duurzame ontwikkeling (vanzelfsprekend is Nederland er voorstander van dat nationale strategieën voor duurzame ontwikkeling worden geïntegreerd in de PRSP indien van toepassing). Monitoring van resultaatbereiking gebeurt door de landen zelf, als onderdeel van PRSP en sectorale uitvoering of, indien van toepassing, nationale strategieën voor duurzame ontwikkeling. De VN rapporteert over die resultaten op systematische wijze op landen- en mondiaal niveau. Sectorale keuzen worden binnen de PRSP's in ontwikkelingslanden gemaakt.

Nederland is, behalve ten behoeve van enig flexibel geld voor landen met een te kleine donorgemeenschap, géén voorstander van mondiale financieringsmechanismen: dit leidt tot verstoring van het begrotingsevenwicht en absorptiecapaciteit; tot een extra bureaucratische laag; en deze mechanismen beloven meer dan ze opleveren. Nederland kent veel belang toe aan MDG 8 gericht op actie door ontwikkelde landen. Deze MDG, die de “global partnership” gedachte van de Monterrey Consensus weerspiegelt, is een goed aangrijpingspunt om impulsen te geven aan de 0,7% ODA-doelstelling en OS-coherentie door andere OESO-landen aan te spreken op aangegane verplichtingen.

2.10 Follow-up VN-Conferenties

In 2003 is binnen de VN een discussie op gang gekomen over de follow-up van de grote VN-conferenties uit de jaren '90. De discussie kent in feite twee componenten:

- het voorkomen van een automatisme v.w.b. het houden van vervolgtoppen en het opvolgen van de resultaten van toppen binnen de reguliere structuren van de Verenigde Naties;
- het afstemmen op elkaar van de vervolgtrajecten van verschillende toppen gericht op implementatie van een coherente agenda en de samenwerking daarbij van de verschillende multilaterale organisaties (met name de VN en de Bretton Woods-instellingen). (zie verder onder Tweede Commissie, 4.1)

3 EERSTE COMMISSIE

De Eerste Commissie, die belast is met ontwapening en internationale veiligheid, behandelt zowel onderwerpen gerelateerd aan massavernietigingswapens als aan conventionele wapens. Nederland zal zich actief inzetten voor consensus op prioritaire onderwerpen als non-proliferatie, kernontwapening, kleine wapens en anti-personeel mijnen. De Nederlandse delegatie zal bevorderen, dat de aanzetten die zijn overeengekomen in Thessaloniki m.b.t. een non-proliferatie actieplan, zoveel mogelijk zullen leiden tot eensgezind en krachtig EU-optreden. Daarnaast zal het wederom zoveel mogelijk steun trachten te verwerven voor de traditioneel door Nederland namens de Europese Unie in te dienen ontwerpresolutie inzake openheid in bewapening.

3.1 Massavernietigingswapens

3.1.1 Nucleaire non-proliferatie en kernontwapening

Non-proliferatie is het afgelopen jaar met de crises rond Irak en Noord-Korea duidelijk op de agenda van de wereldpolitiek gekomen. De tweede PrepCom voor de 2005 Toetsingsconferentie van het Non-proliferatie Verdrag (NPV), van april 2003, richtte zich dan ook voornamelijk op universaliteit en naleving. Inzet van de delegatie voor de Eerste Commissie dient te zijn het belang van universaliteit en de naleving van verdragsverplichtingen te benadrukken. Internationale afspraken, ook op ontwapeningsgebied, dienen niet vrijblijvend te zijn (multilateralisme met 'tanden'). Daarnaast kan de noodzaak van het uitvoeren van de stappen uit het NPV-actieprogramma worden onderstreept.

De Nieuwe Agenda Groep (NAG) diende vorig jaar twee resoluties over nucleaire ontwapening in ("Towards a Nuclear Free World: the Need for a New Agenda" en "Reductions of Non-strategic Nuclear Weapons"). De traditionele resolutie van de NAG over een kernwapenvrije wereld was op veel punten scherper geformuleerd dan twee jaar daarvoor. Nederland heeft samen met enkele partners gepoogd de tekst op enkele punten aan te passen om een voorstel zoals in 2000 mogelijk te maken. De NAG was echter niet bereid de benodigde wijzigingen door te voeren. Nederland zal ook ditmaal in gesprek treden met de NAG om gewenste aanpassingen van de tekst te bewerkstelligen.

In de resolutie over Tactische Nucleaire Wapens (TNW's) werden de Verenigde Staten en Rusland vorig jaar opgeroepen te beginnen met onderhandelingen over de vermindering van TNW's. De resolutie kon echter niet op steun rekenen van de VS en de RF, hetgeen de bruikbaarheid ernstig aantastte. Daarnaast werd in de resolutie geen onderscheid gemaakt tussen de status van de TNW's van Rusland en die van de VS m.b.t. veiligheid en het gevechtssklaar zijn operationaliteit van de wapens. Nederland zal bij de Eerste Commissie moeten bezien of in een eventuele nieuwe versie deze problemen worden aangepakt.

Evenals voorgaande jaren zal Nederland pleiten voor een resolutie over spoedige inwerkingtreding van het Kernstopverdrag (CTBT). Het is echter de verwachting dat de Verenigde Staten zijn harde standpunt t.o.v. ratificatie van het Kernstopverdrag zal blijven innemen.

Inzake het Fissile Material Cut-off Treaty (FMCT) zal Nederland zich dit jaar, mede in het licht van onze initiatieven in Genève, wederom uitspreken voor onmiddellijke en onvoorwaardelijke aanvang en spoedige afronding van de onderhandelingen over een verdrag over de productie van splijtstoffen. Vorig jaar werd deze resolutie zonder stemming aangenomen. Dit resultaat dient geconsolideerd te worden.

Gelet op de situatie in het Midden Oosten is een verscherping van de tegen Israël gerichte taal in de Egyptische resolutie ten aanzien van het risico van nucleaire proliferatie in het Midden Oosten een mogelijkheid. Er dient gestreefd te worden naar een gebalanceerde tekst die een voorstem van de gehele Europese Unie kan krijgen.

3.1.2 Overige massavernietigingswapens

Het afgelopen jaar heeft Nederland een resolutie over nationale wetgeving inzake overdracht van wapens, militair materieel en 'dual-use' goederen en technologie ingediend. Met de aanname van deze resolutie is een universele norm gesteld dat de VN leden effectieve nationale wetgeving dienen te ontwikkelen voor controle op overdrachten van wapens en dual-use goederen. Bovendien werden lidstaten in de resolutie verzocht hun

nationale wetgeving op dit gebied aan de VN te rapporteren. Dit jaar zal deze resolutie wederom worden ingediend.

Op het gebied van chemische wapens zal wederom een resolutie inzake de nakoming van de verplichtingen van het Chemisch Wapens Verdrag worden ingediend. Deze wordt door Nederland als gastland van de Organisatie voor het Verbod op Chemische Wapens van harte ondersteund.

3.1.3 Overbrengingsmiddelen / raketten

Nederland zal samen met EU-partners de The Hague Code of Conduct against the proliferation of ballistic missiles (HCOC) opnieuw onder de aandacht brengen.

3.2 Conventionele wapens

3.2.1 Anti-personeel mijnen

Nederland ondersteunt de resolutie inzake het verdrag ter uitbanning van anti-personeel mijnen (het Ottawa Verdrag). In het bijzonder zal een dergelijke resolutie gericht dienen te zijn op bevordering van de ratificatie van het Ottawa Verdrag (universaliteit) en de tenuitvoerlegging van de bepalingen gericht op uitbanning van anti-personeel mijnen. Het komende jaar zal mede in het teken staan van de voorbereidingen van de eerste Toetsingsconferentie van het Verdrag in november 2004. De Toetsingsconferentie zal het grote succes van dit Verdrag vieren, dat in vijf jaar tijd immers heeft geresulteerd in een opvallende daling van het aantal mijneslachtoffers. Tegelijkertijd zal dan ook worden vastgesteld dat de huidige internationale "mine action" inspanningen in vele landen onvoldoende zijn om de Verdragsverplichting na te kunnen komen die bepaalt dat alle anti-personeel mijnen in tien jaar geruimd dienen te zijn.

Mogelijk zullen er ook dit jaar weer pogingen worden gedaan door middel van een resolutie onderhandelingen in de Geneefse Ontwapeningsconferentie over het verbod op overdrachten van anti-personeel mijnen te bevorderen. Voor Nederland is het Ottawa Verdrag de norm, maar het zal zich niet verzetten tegen een resolutie over het verbod op overdracht van mijnen, op voorwaarde dat deze het Ottawa Verdrag niet ondergraaft.

3.2.2 Conventionele Wapens Verdrag / Ontploffbare Oorlogsresten

De internationale belangstelling voor het Conventionele Wapensverdrag (CWV) is de afgelopen jaren sterk toegenomen. Nederland is tevreden over de instelling van een deskundigengroep inzake ontploffbare oorlogsresten (ERW, Explosive Remnants of War), Anti-Voertuig Mijnen en de verbetering van de naleving van de bepalingen van het Verdrag. Nederland is zich sterk bewust van het grote humanitaire leed dat in vele landen door ontploffbare oorlogsresten wordt aangericht. Daarom is Nederland al enige jaren de internationale voortrekker van het overeenkomen van internationale maatregelen t.a.v. deze problematiek en zit het de besprekingen over dit onderwerp in de CWV-deskundigengroep voor.

Nederland hoopt dat de CWV-verdragspartijen, mogelijk misschien zelfs nog dit jaar, overeenstemming zullen bereiken over een internationaal juridisch bindend instrument voor de post-conflict aspecten van ontploffbare oorlogsresten. Ook dient te worden onderzocht of overeenstemming gevonden kan worden over wapenspecifieke maatregelen die de vorming van ontploffbare oorlogsresten kunnen verminderen. Bespreking in VN-kader van het CWV en de ERW problematiek zal een positieve uitwerking kunnen hebben. De vermoedelijk door Zweden in te dienen CWV-resolutie kan door Nederland worden ondersteund. Daarbij kan tevens de steun worden uitgesproken voor het streven naar versterking van de bepalingen ten aanzien van Anti-Voertuig Mijnen en naleving.

Nederland verwelkomt ook het besluit van de Toetsingsconferentie om de werking van het Conventionele Wapens Verdrag uit te breiden tot interne conflicten. Op dit moment zijn wel enkele protocollen bij het verdrag op interne conflicten van toepassing, maar niet het gehele verdrag. Dit zou ook in de resolutie tot uitdrukking kunnen worden gebracht.

3.2.3 Kleine wapens

Van 7 tot en met 11 juli jl. vond in New York de eerste biënnale bijeenkomst plaats over de implementatie van het VN-Actieprogramma inzake Kleine Wapens (juli 2001). Hier werd de balans opgemaakt over hetgeen inmiddels van dit programma is gerealiseerd, zowel nationaal, regionaal als wereldwijd. De gedetailleerde rapportage door meer dan honderd landen over de nationale implementatie van het actieprogramma was indrukwekkend en het effect van het actieprogramma blijkt aanzienlijk groter dan vele landen twee jaar

geleden verwachtten. Naast 'stock taking' was er ook ruimte voor een thematische discussie over onderwerpen waarover in de VN-conferentie van 2001 geen overeenstemming kon worden bereikt, zoals bijvoorbeeld export controle, brokering en marking and tracing. Vele landen spraken tijdens interventies hun steun uit voor het Nederlands-Noors initiatief inzake brokering. Ook de side meeting waarin Nederland en Noorwegen de resultaten van de conferentie in Oslo over brokering presenteerden werden goed bezocht.

Resoluties over kleine wapens zouden bij voorkeur uitwerkingen moeten bevatten van operationele bepalingen van het VN-Actieprogramma. Nederland, en ook Noorwegen zijn in principe geen voorstander van het instellen van een VN-expertgroep over brokering. Het politieke proces dat Nederland en Noorwegen zijn gestart om een betere controle op de tussenhandel in kleine wapens te krijgen, is met de conferentie over dit onderwerp in Oslo in beperkte kring begonnen. Op grond van de resultaten van deze conferentie moet de discussie in breder verband, zoals in de OVSE en de VN worden voortgezet. Dit moet uiteindelijk leiden tot een internationaal instrument voor 'arms brokering'. Met het instellen van een VN-expertgroep voor brokering, waarin opnieuw eerst met een beperkte groep landen wordt overlegd, zou dit proces weer van voren af aan beginnen. Bovendien zou dit het Nederlands-Noorse proces in de wielen rijden, omdat iedereen eerst zal willen afwachten met welk advies de VN-expertgroep zal komen. Een resolutie voor het instellen van een VN-expertgroep voor brokering zou dan ook, indien mogelijk, moeten worden voorkomen. Zuid-Afrika zal dit jaar de omnibus-resolutie inzake kleine wapens indienen. Nederland en Noorwegen zullen een tekst voorstellen m.b.t. brokering. Strekking is dat een juridisch bindend instrument voor betere controle op brokering zo snel mogelijk moet worden gerealiseerd.

Om ongecontroleerde verspreiding van kleine wapens te voorkomen, is een goede informatie-uitwisseling over export- en doorvoerbeleid van wapens noodzakelijk. Nederland zal de resolutie over 'transfer in arms', waarin landen worden opgeroepen hun wet- en regelgeving op het gebied van export en doorvoer van wapens aan de Secretaris-Generaal bekend te maken, opnieuw indienen.

Nederland maakt deel uit van de VN-expertgroep 'marking and tracing'. Ons land zal in beginsel een resolutie die is gericht op een eventueel vervolg op het advies van deze expertgroep ondersteunen.

3.2.4 Openheid in Bewapening / VN Wapenregister

Tijdens de 57e zitting van de AVVN heeft Nederland, evenals voorgaande jaren, een ontwerp-resolutie ingediend die aandacht vraagt voor het belang van openheid in bewapening als een vertrouwenwekkende maatregel en het VN-Wapenregister continueert. De resolutie werd door 110 landen gecoo-sponsord, waarna in de Algemene Vergadering uiteindelijk 143 landen voorstemden en 23 landen zich onthielden van stemming. Ook dit jaar zal Nederland weer een resolutie indienen m.b.t. openheid in bewapening en het VN-Wapenregister.

Egypte heeft de laatste jaren zijn concurrerende resolutie inzake openheid in bewapening niet ingediend en naar verwachting zal dat ook dit jaar niet gebeuren. De resolutie zal dit jaar waarschijnlijk enige veranderingen ondergaan. Zo zal de huidige OP-6, waarin de Ontwapeningsdelegatie wordt uitgenodigd zijn werk op het terrein van Openheid in Bewapening voort te zetten, geschrapt worden. Ondanks deze uitnodiging besteedt de Ontwapeningsdelegatie al jaren geen aandacht meer aan dit onderwerp en voor sommige landen vormde deze paragraaf traditioneel een probleem. Het schrappen van OP-6 heeft dus weinig tot geen gevolgen, behalve dat een pijnpunt verwijderd wordt.

Daarnaast bestaat er een kans dat nog meer wijzigingen zullen volgen. Deze zijn echter momenteel nog niet aan te geven. De 2003 Group Of Governmental Experts van het VN Wapenregister zal namelijk tijdens zijn derde en laatste zitting in juli besluiten moeten nemen over mogelijke aanpassingen van het Register. Deze besluiten zullen, indien nodig, hun vertaling vinden in de resolutietekst. Hierover volgt eventueel later separaat instructie.

4 TWEEDE COMMISSIE

De Tweede Commissie houdt zich bezig met economische, financiële, milieu- en (duurzame) ontwikkelingsaangelegenheden. Onderwerpen als ‘good governance’, financiële middelen, globalisering en coherentie spelen een prominente rol.

Met de Millennium Verklaring is een duidelijke agenda vastgesteld, die dient uit te monden in de realisatie van de Millennium ontwikkelingsdoelstellingen (Millennium Development Goals – MDGs) in 2015. Dit werk dient niet te worden overgedaan in de Tweede Commissie. Het risico bestaat dat e.e.a. anders tot afbreuk leidt aan hetgeen reeds was bereikt. De Tweede Commissie moet zich integendeel concentreren op de uitvoering, monitoring en accountability van hetgeen reeds was overeengekomen en daarbij in het bijzonder de diensten en organisaties van de VN aansturen. Het is het effectiefst om zich te concentreren op enkele thema’s. Juist de duidelijke focus bepaalde immers het succes van de VN-toppen in de jaren negentig. Daarnaast is een duidelijke taakverdeling met ECOSOC en de functionele commissies nodig. Ook daar is er soms sprake van duplicatie.

Tijdens de 58e zitting zijn voor Nederland de belangrijkste onderwerpen: de hervorming van de Tweede Commissie, de follow-upbijeenkomst inzake de financiering van ontwikkeling, de uitvoering die wordt gegeven aan de conferentie van Cancun inzake handelsliberalisering, alsmede duurzame ontwikkeling. Hierbij dient de integrale samenhang tussen deze onderwerpen gewaarborgd te worden. Hoewel grote waarde wordt gehecht aan de ontwikkelingsactiviteiten van de VN, is dit onderwerp hieronder niet opgenomen, aangezien de aansturing hiervan vooral plaatsvindt in ECOSOC. De richtinggevende resolutie op dit gebied, Triennial Comprehensive Policy Review of operational activities for development of the UN (TCPR), staat wederom op de agenda in 2004. Ter voorbereiding van de 59e AVVN, wanneer Nederland het EU-voorzitterschap zal bekleden, zal de delegatie eveneens de nodige aandacht moeten schenken aan niet-prioritaire agendapunten.

Algemeen uitgangspunt blijft dat gewaakt moet worden tegen aantasting van hetgeen bereikt is tijdens de grote VN-conferenties van de jaren negentig, zoals de Sociale Top, de

Vrouwentop, de Bevolkingstop, de Kindertop, de AIDS-Top, Financiering voor ontwikkeling (FfD) en de Top Duurzame Ontwikkeling (WSSD). Een terrein waarin Nederland afgelopen jaren bij uitstek een prominente rol in heeft gespeeld, is de verdediging van de rechten op seksuele gezondheid en diensten. Er zal op moeten worden gelet dat geen afbreuk wordt gedaan aan de consensus die over deze rechten bestaat sinds de Wereldbevolkingsconferentie van Kairo van 1994 (ICPD). Juist daarom dient te worden voorkomen dat wordt besloten in 2004 een follow-upconferentie te organiseren, zoals door sommige delegaties wordt geopperd. Daarbij kan herinnerd worden aan het algemene uitgangspunt dat een aparte (vervolg)conferentie alleen moet worden gehouden als deze een duidelijk politiek belang dient, bijvoorbeeld als het gaat om nieuwe ontwikkelingen die om een beleidsrespons van de wereldgemeenschap vragen.

Eveneens centraal voor Nederland is de bestrijding van HIV-AIDS. Conform het Nederlandse AIDS- Actieplan dient de delegatie zich te ijveren om dit onderwerp te ‘mainstreamen’ in alle relevante onderdelen van het werk van de Tweede Commissie.

4.1 Hervorming Tweede Commissie

Steun dient te worden uitgesproken voor de inspanningen gericht op de VN-hervorming. In het bijzonder kunnen de werkzaamheden van de Ad-Hoc werkgroep inzake de ‘follow-up’ van Toppen worden verwelkomd. Hoewel het uiteindelijke resultaat nog verre van ideaal is, moet het toch als winstpunt worden gezien dat er nu een duidelijker structuur is voorgesteld voor de werkzaamheden van de Tweede Commissie. De agenda van de Tweede commissie dreigde hoe langer hoe onhoudbaar te worden. Niet alleen kwamen er steeds agendapunten bij zonder dat er punten afgingen, maar ook bleef de tendens elk thema inclusief en uitputtend te behandelen, zodat de resoluties elkaar veelal voor een belangrijk deel overlappen. Het uiteindelijke doel moet zijn om het jaarlijkse ritueel van herhalingen van resoluties van voorgaande jaren af te schaffen en om de Tweede Commissie zich te laten concentreren op kwesties waar zij een toegevoegde waarde heeft. Indien, zoals mag worden verwacht, ECOSOC zich na zijn herstructurering zal concentreren op een enkel thema per jaar, zou de uitkomst daarvan verder kunnen worden uitgewerkt in de Tweede Commissie. Ook moet de mogelijkheid blijven bestaan om nieuwe thema’s, zoals enkele jaren geleden het ‘global compact’, of aangelegenheden die codificering behoeven, aan te snijden.

De Nederlandse delegatie dient de in de resolutie “Follow-up van toppen” voorgestelde clustering van onderwerpen actief te ondersteunen als een eerste stap. De diverse agendapunten dienen zoveel mogelijk hierin op te gaan. Nederland zal eveneens de integrale follow-up van toppen, FfD, WSSD, Doha, MDG's en de samenwerking met de Bretton Woods instellingen ondersteunen. Eveneens van belang is het voorstel te breken met de gewoonte ieder agendapunt te laten uitmonden in een resolutie. De toegevoegde waarde van de vele resoluties waartoe de inspanningen van de Tweede Commissie grotendeels op gericht zijn, is in het algemeen gering, al was het maar omdat veel resoluties declaratoir van karakter zijn, en niet actiegericht. Alleen als daadwerkelijk een nieuwe concrete actie genomen moet worden is een resolutie gerechtvaardigd. In het verlengde hiervan zal Nederland zich inzetten tegen het verschijnsel van het “recyclen” van besluiten van besluitvormende organen voor milieuverdragen terug te dringen. De Nederlandse delegatie dient zich, in lijn met het bredere streven naar de hervorming van de AVVN (zie paragraaf 2.1), actief te beijveren zoveel mogelijk hervormingen in de hier geschetste richting te bereiken.

4.2 Financiering van ontwikkeling

De delegatie dient zich – in nauw overleg met de EU -partners - actief op te stellen tijdens de ‘High Level Dialogue’, die eind oktober zal worden georganiseerd om de opvolging van de “Financing for Development”-conferentie (FfD) te bespreken. Geïnsisteerd moet worden op een daadwerkelijke uitvoering van de gemaakte afspraken door alle spelers: VN, BWI's, WTO, donorlanden en ontvangende landen. Zowel de VS als ook de EU dienen hun ODA gaandeweg structureel te verhogen met tenminste 20-25% gedurende de komende 4 jaar. Daarnaast moet de nadruk worden gelegd op beleidscoherentie tussen de diverse middelen van financiering: in het binnenland gegenereerde middelen, internationale handel, effectieve toegang van producten uit ontwikkelingslanden tot de markten van ontwikkelde landen, buitenlandse investeringen, internationale hulp en schuldenregelingen.

Over de monitoring van de opvolging van de in Monterrey gemaakte afspraken bestaat nog enige onduidelijkheid, in het bijzonder over de te hanteren indicatoren. Terwijl de Wereldbank en het IMF de beleidsacties die nodig zijn om de MDG's te bereiken zullen

monitoren, dient de VN de MDG's zelf te monitoren. De Nederlandse inzet is gericht op het voorkomen van een topzwaar systeem waarin iedere instelling zijn eigen indicatoren wil handhaven. Er moet zoveel mogelijk gestreefd worden naar harmonisatie van monitoringsystemen en gewerkt worden aan een goede taakverdeling.

Het uitgangspunt van ontwikkelingsfinanciering moet zijn dat een land een realistische armoedebestrijdingsstrategie moet kunnen uitvoeren, zodat op termijn de MDG's kunnen worden gerealiseerd. Een houdbaar schuldniveau is daarvoor één van de vereisten, omdat een te hoog schuldenniveau leidt tot grote kwetsbaarheid voor negatieve ontwikkelingen in de externe economische omgeving. In geval van scherpe exogene schokken die tot economische terugval leiden komt de financiering van de armoedebestrijdingstrategie onder druk te staan. Nederland is er in dergelijke gevallen voorstander van dat hulp op incidentele basis wordt geboden om die schokken te helpen absorberen. Ook bij minder plotselinge schokken kan economische terugval leiden tot toenemende financieringsproblematiek. Met name de schuldenlast kan dan toenemen, omdat de import- en exportprojecties die de grondslag vormden voor de schuldhoudbaarheidsberekeningen niet langer adequaat kunnen blijken. Nederland is in zulke gevallen voorstander van additionele schuldverlichting om de financiering voor het armoedebeleid te waarborgen. Uiteraard dient een goed macro- en armoedebeleid te worden gevoerd. De delegatie zal uitdragen dat uitbreiding van het HIPC-initiatief naar andere landen, door versoepeling van de criteria, momenteel niet haalbaar is. Het blijkt dat het al zeer moeilijk zal zijn om de financiering voor de huidige lijst met HIPC-landen rond te krijgen. Wel kunnen ook landen die nu niet op de lijst staan in principe in aanmerking komen voor het HIPC-initiatief, mits zij tijdig zullen voldoen aan de criteria van enhanced-HIPC. Wanneer landen niet aan deze criteria voldoen, kunnen bilaterale donoren in de Club van Parijs op basis van de daar geldende normen schuldverlichting toekennen.

De G7 hebben zich recent uitgesproken voor een betere inhoudelijke afstemming van de uitkomsten van de door het IMF uitgevoerde schuldhoudbaarheidsanalyse en de aard van de in de Club van Parijs te treffen schuldenregeling voor ontwikkelingslanden met een zware schuldenlast (zogenaamde 'Evian-benadering'). De G7 hebben de Club van Parijs verzocht deze uitgangspunten te concretiseren.

4.3 Globalisering, handel en ontwikkeling

De delegatie dient uit te dragen dat een gezamenlijke aanpak in het kader van het Doha-werkprogramma naar Nederlands oordeel de beste kansen biedt op succes. De centrale rol van WTO als spil van het multilaterale wereldhandelsstelsel dient te worden bevestigd. Het streven naar coherentie staat daarbij ook hier centraal. Internationale handel is geen doel op zich. Handel dient zijn rol te spelen in het scheppen van de welvaart die nodig is om armoede te bestrijden. En hij dient evenwichtige economische groei te bevorderen als basis voor duurzame ontwikkeling. Daartoe is de WTO het geëigende kader en de lopende ronde een belangrijk instrument. De wereldhandelsstromen dienen effectief aan spelregels te worden gebonden, zodat niet het recht van de sterkste geldt maar het recht van internationale verdragen; het zijn met name de kleinere en meer kwetsbare landen die bij een dergelijke versterking winst boeken. Waar de WTO-disciplines de wegen voor effectief beleid op ander terrein zouden kunnen beperken, dient een politieke afweging te worden gemaakt, waarbij het nakomen van verdragsrechtelijke en andere bindende juridische afspraken natuurlijk niet in het gedrang mag komen. Landen moeten de mogelijkheid blijven hebben om hun eigen wet- en regelgeving te blijven ontwikkelen en toe te passen ter bescherming van milieu en sociale aspecten. Deze regelgeving mag echter niet als verkapt instrument voor marktafscherming van producten uit ontwikkelingslanden of andere landen dienen.

Uitgedragen dient te worden dat met name voor de MOL's het tempo en de omvang van liberalisering moet worden aangepast aan het niveau van hun economische ontwikkeling. Van hen wordt in ruil voor de openstelling van onze markten geen gelijke tegenprestatie verwacht.

4.4 Duurzame ontwikkeling

De delegatie zal zich actief inzetten voor het vastleggen van de in het voorjaar door de Commissie voor Duurzame Ontwikkeling (CSD) gemaakte afspraken ten aanzien van het werkprogramma ter uitvoering van de World Summit on Sustainable Development (WSSD). Nederland zal eveneens de integrale follow-up van toppen, FfD, WSSD, Doha, MDG's en de samenwerking met Bretton Woods instellingen ondersteunen om duurzame ontwikkeling te bevorderen. Daarbij moet worden voorkomen dat het acquis van Johannesburg weer ter discussie staat.

De delegatie dient zich te verzetten tegen bespreking in de AVVN van elders bereikte resultaten op milieugebied, zoals de afspraken die zijn gemaakt in het kader van het Kyoto Protocol en het Verdrag inzake de uitbanning van Persistent Organic Pollutants. De AVVN heeft hierbij immers geen toegevoegde waarde. Volstaan kan worden met de bekrachtiging van de resultaten van de Conferences of Parties (COP's).

Hoewel van belang is dat de "International Environmental Governance" wordt versterkt, dient dit niet te leiden tot nieuwe structuren. Beter coördinatie tussen diverse relevante VN-instellingen (indien mogelijk zelfs samenvoeging van secretariaten van multilaterale overeenkomsten) en inbedding van het concept duurzame ontwikkeling binnen deze organisaties (dus inclusief de integratie van milieu in het beleid en programma's van diezelfde instellingen) zijn cruciaal. Ook de positie en de rol van de financiële instellingen (WB, regionale banken) en financieringsmechanismen als de GEF mag in deze discussie niet ontbreken. Van belang hierbij is dat UNEP zijn coördinerende en katalyserende rol beter kan spelen. De door UNEP geleide 'Environmental Management Group' dient te worden versterkt. De toetreding van UNEP tot undg kan worden toegejuicht.

4.5 UNIFEM

Nederland bekleedt dit jaar het voorzitterschap van het Raadgevend Comité van UNIFEM en zal uit dien hoofde leiding geven aan de onderhandelingen over de resolutie die ieder twee jaar hierover wordt aangenomen. Doel van de resolutie is de aandacht van donoren en overige VN-lidstaten voor UNIFEM levend te houden. Ook van deze resolutie kan men zich overigens afvragen of deze dient te worden gehandhaafd.

Terzake volgen in een later stadium nadere aanwijzingen in het licht van de financieringsbeslissingen die weldra zullen worden genomen over de multilaterale kanalen.

5 DERDE COMMISSIE

In de Derde Commissie worden sociale, humanitaire en culturele onderwerpen behandeld. Hieronder vallen mensenrechten. De Derde Commissie buigt zich daarbij zowel over landensituaties als over thematische onderwerpen. Ook internationale drugsbestrijding, criminaliteitspreventie en rechtshandhaving worden door de Derde Commissie ter hand genomen.

Voor wat betreft mensenrechten is, naast specifieke onderwerpen, de algemene Nederlandse inzet gericht op naleving en implementatie van de bestaande normen op landenniveau. In dit licht zijn de activiteiten die het Bureau van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten wereldwijd ontplooit op het terrein van het monitoren en technische assistentie van eminent belang. In dit kader past dan ook een krachtig pleidooi van Nederland voor verhoging van de bijdrage uit de algemene middelen voor het Bureau van de Hoge Commissaris (zie ook Vijfde Commissie).

Voorts zijn de inspanningen op mensenrechtenterrein voor een belangrijk deel gewijd aan het verdedigen van het resultaat. Zowel in de Mensenrechtencommissie als in de Derde Commissie stellen sommige landen resoluties c.q. amendementen voor die geen ander doel lijken te dienen dan aantasting van het universaliteitsbeginsel en van de bereikte internationale consensus op deelonderwerpen.

5.1 Mensenrechten, landensituaties

5.1.1 Birma

De gewelddadige confrontatie tussen het Birmese leger en NLD-aanhangers in mei van dit jaar en de daaropvolgende arrestatie van Aung San Suu Kyi (ASSK) en 18 andere leden van de National League for Democracy (NLD), alsmede de sluiting van alle kantoren van de NLD en universiteiten zijn een grote achteruitgang in het nationaal verzoeningsproces. Dit dient zijn weerslag te krijgen in de in te dienen EU-resolutie over Birma.

De Birmese junta zet haar repressieve beleid sedert de annulering in 1990 van de door de National League for Democracy (NLD) gewonnen verkiezingen voort. Zoals duidelijk

gemaakt door de Speciaal Vertegenwoordiger van de SGVN, Razali Ismael, na zijn laatste bezoek in juni 2003 aan Birma, maken de voortdurende detentie van ASSK en de recente restrictieve maatregelen het nationaal verzoeningsproces op korte termijn onmogelijk. Ook de Speciaal Rapporteur van de MRC, Paulo Sergio Pinheiro, die zijn meest recente bezoek in maart van dit jaar heeft moeten afbreken nadat afluisterapparatuur was aangetroffen, merkte op dat alleen door een verzoeningsproces verbetering in de mensenrechtensituatie in Birma kan worden bewerkstelligd.

De terugslag in de voortdurende slechte mensenrechtensituatie, waarbij niet alleen de burger- en politieke rechten worden geschonden maar ook economische, sociale en culturele rechten, rechtvaardigt een aanscherping van de resolutie van de afgelopen Derde Commissie. De resolutie dient een duidelijke veroordeling van de recente ontwikkelingen te bevatten en de boodschap aan de Birmese autoriteiten om over te gaan tot: onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van ASSK en de overige leden van de NLD; heropening van alle kantoren van de NLD en universiteiten en hervatting van het nationaal verzoeningsproces. T.a.v. het laatste zou het Birmese regime moeten worden opgeroepen een daadwerkelijke substantiële dialoog met de democratische oppositie (NLD) te starten. Voorts zal meer in het bijzonder aandacht worden gevraagd voor de mensenrechtensituatie van etnische minderheden, waaronder de Rohingya's, Shan en Karen, alsmede voor de situatie van dwangarbeid en de algemene deplorabele humanitaire situatie (o.a. HIV-Aids).

5.1.2 Democratische Republiek Congo

Zoals reeds beschreven in paragraaf 2.5 vinden er in de DRC op ongekend grote schaal grove mensenrechtenschendingen plaats, waaronder verkrachtingen, standrechtelijke executies, arbitraire detentie en marteling. Deze schendingen zijn met name kenmerkend voor het oosten van het land, waar nog altijd een groot aantal verschillende gewapende groepen elkaar bevechten. Het grootste aantal slachtoffers valt nog altijd onder de burgerbevolking. De grote mate van geweld tegen vrouwen en meisjes blijft voortduren. In het deel van het land dat onder bestuur staat van de regering van Joseph Kabila vinden ook nog altijd schendingen van mensenrechten plaats. Grootste probleem hierbij is de heersende straffeloosheid. Eerlijke rechtsgang en persvrijheid staan ernstig onder druk.

De in te dienen EU-resolutie zal moeten aansluiten bij het bereikte resultaat van de 59e zitting van de Mensenrechtencommissie (maart/april 2003). De tekst zal diep moeten ingaan op de mensenrechtenschendingen in het oosten van het land en op de verantwoordelijkheden die de verschillende aanwezige groeperingen daar hebben ten opzichte van de burgerbevolking. Daarnaast zal nadruk gelegd moeten worden op het verbeteren van het rechtssysteem en vergroten van de persvrijheid in het gehele land.

5.1.3 Iran

De mensenrechtensituatie in Iran blijft onverminderd zorgwekkend. De toegezegde hervormingen van het justitiële apparaat blijven uit. Doodstraffen en andere onmenselijke en wrede straffen worden nog steeds voltrokken. Marteling komt veelvuldig voor en een wetsvoorstel voor een verbod op marteling is begin dit jaar verworpen. Vrijheid van meningsuiting en persvrijheid worden beknot en op dit onderwerp is zelfs een achteruitgang te constateren. Dissidenten, intellectuelen en demonstranten worden gevangen gezet. In juni dit jaar zijn meer dan 800 studenten en andere demonstranten gearresteerd. Hervormingsgezinde parlementsleden worden geïntimideerd en 40 van hen zijn aangeklaagd of veroordeeld vanwege politieke uitspraken. De achterstelling van vrouwen en religieuze minderheden blijft ernstig.

Tijdens de 57e zitting van de AVVN heeft de RAZEB besloten om geen resolutie over de mensenrechtensituatie in Iran in te dienen, omdat volgens een meerderheid van de EU-lidstaten de mensenrechtendialoog met Iran een eerlijke kans zou moeten krijgen en met een resolutie een dubbelzinnig signaal zou worden afgegeven dat de positie van de hervormingsgezinden zou kunnen schaden. De EU heeft toen slechts een kritische passage over Iran in de interventie over landensituaties opgenomen. Nederland bleef echter voorstander van een resolutie wegens de ernstige mensenrechtensituatie en heeft dan ook zijn teleurstelling hierover uitgesproken.

Tijdens de 59e Mensenrechtencommissie heeft de EU eveneens besloten geen resolutie over Iran in te dienen, omdat een meerderheid van EU-landen nog steeds van oordeel was dat een resolutie het proces van een mensenrechtendialoog met Iran in gevaar zou brengen. Nederland bleef ten principale voorstander van een resolutie, omdat de situatie in Iran

zulks rechtvaardigde. De RAZEB heeft toen wel haar ernstige bezorgdheid over de mensenrechtensituatie in Iran uitgesproken.

De eerste ronde van de mensenrechtendialoog is door de meeste EU-lidstaten in eerste instantie als bevredigend ervaren, omdat in openheid en op een constructieve manier vele mensenrechtenkwesties besproken werden. De EU is echter teleurgesteld waar het aankomt op de naleving door Iran van de afspraken die tijdens de dialoog gemaakt zijn. De mensenrechtensituatie in Iran lijkt geen vooruitgang te boeken, en de bespreking van individuele gevallen die de EU opbrengt, lijken de betreffende personen meer hinder dan voordeel op te leveren. Hier heeft de EU Iran recentelijk op aangesproken.

Op dit moment overweegt een aantal EU-lidstaten, waaronder Nederland, indiening van een EU-resolutie over Iran tijdens de AVVN, vanwege de slechte mensenrechtensituatie in Iran en de gebrekkige voortgang en opvolging van de mensenrechtendialoog. Een eventuele resolutie zou bovengenoemde punten van zorg moeten aankaarten en Iran dienen op te roepen tot naleving van zijn verplichtingen onder de VN-mensenrechtenverdragen.

5.1.4 Turkmenistan

Ondanks de inspanningen in het kader van de OVSE is de mensenrechtensituatie in Turkmenistan de afgelopen zes maanden opnieuw achteruit gegaan. Er heerst een allesomvattend repressief klimaat. Er is een groot aantal politieke gevangenen. De regering heeft daarnaast recent maatregelen genomen die er effectief op neerkomen dat de Russische minderheid geen burgerrechten meer heeft en gedwongen wordt het land te verlaten. Ook de Oezbeekse minderheid staat onder druk; er zou sprake zijn van gedwongen verhuizingen. Hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek zijn dusdanig aan banden gelegd dat kan worden gesproken van een ernstige inbreuk op het recht op onderwijs. In OVSE verband is hard gewerkt om de Turkmeense autoriteiten tot hervormingen aan te zetten, zonder substantieel resultaat. Ook het zgn. “Moskou Mechanisme”, dat slechts bij hoge uitzondering wordt toegepast, heeft geen effect gehad.

Tijdens de 59e MRC is voor het eerst een resolutie aangenomen over Turkmenistan. Gezien de verslechterde situatie zal Nederland zich ervoor inzetten dat de EU een resolutie indient in de AVVN, mogelijk als een gezamenlijk initiatief met de VS.

5.2 Mensenrechtentema's

5.2.1 Mensenrechten en terrorisme

Het thema mensenrechten en terrorisme zal ook tijdens de 58e zitting van de AVVN aan de orde komen. Naar verwachting zal worden voortgebouwd op de aanvaarding tijdens de 57e zitting van de AVVN van resolutie 57/219. In die door Mexico ingediende resolutie werd bevestigd dat enerzijds de bestrijding van terrorisme van groot belang is voor de bescherming van de mensenrechten, maar dat anderzijds de maatregelen die in het kader daarvan genomen worden zelf ook dienen te voldoen aan de internationale mensenrechtenstandaarden. Deze benadering spoort met de uitgangspunten van het Nederlandse beleid terzake en zal dan ook de inzet zijn van de Nederlandse positie tijdens de 58e zitting van de AVVN.

5.2.2 Godsdienstige onverdraagzaamheid

Het thema uitbanning van alle vormen van religieuze onverdraagzaamheid heeft niets aan actualiteitswaarde ingeboet. In de eerste plaats bestaan op veel plaatsen spanningen tussen aanhangers van vers chillende godsdiensten die leiden tot ofwel onrust en gewelddadige incidenten, ofwel onderdrukking van in het bijzonder religieuze minderheden. Ook het misbruik dat bepaalde terroristische groepen maken van godsdienst als legitimatie van hun criminele daden kan aanleiding zijn tot toenemende onverdraagzaamheid op grond van godsdienst of levensovertuiging.

Nederland zal, evenals voorgaande jaren, de Ierse resolutie over onverdraagzaamheid op grond van godsdienst of levensovertuiging mede indienen. Daarbij zal naast de bescherming van het recht op godsdienstvrijheid als zodanig ook weer ruimschoots aandacht moeten worden besteed aan de bevordering van verdraagzaamheid, o.a. door inter- en intrareligieuze dialoog. De rol van vertegenwoordigers van godsdiensten en levensovertuigingen zelf dient daarbij te worden benadrukt, alsmede de rol van vrije informatie, o.a. in het onderwijs, over verschillende godsdiensten en levensovertuigingen. Als onderdeel van de bevordering van verdraagzaamheid kan tenslotte nog gewezen

worden op de noodzaak het recht te erkennen van een ieder om zelf zijn of haar godsdienst of levensovertuiging te bepalen en ook om van godsdienst of overtuiging te veranderen. Deze laatste vrijheid is vervat in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens van 1948, maar sedertdien hebben verschillende islamitische landen zich met succes verzet tegen een dergelijke vermelding in andere mondiale mensenrechteninstrumenten.

5.2.3 Rechten van het kind

De Europese Unie zal, zoals gebruikelijk, samen met de Latijns-Amerikaanse/Caribische groep (Grulac) een omnibusresolutie indienen over de rechten van het kind. Voor Nederland is belangrijk dat het Verdrag voor de Rechten van het Kind als basis voor het beleid met betrekking tot kinderen blijft gelden. Naast traditionele onderwerpen als onderwijs en gezondheidszorg behandelt de resolutie geweld tegen kinderen, bescherming van kinderen in moeilijke omstandigheden, seksuele uitbuiting, kinderen en gewapend conflict en kinderarbeid. Voor Nederland is de bestrijding van de ergste vormen van kinderarbeid een prioriteit. Het relatief nieuwe onderwerp geweld tegen kinderen krijgt verdieping door een VN-studie die op basis van de vorige AVVN-resoluties wordt uitgevoerd door een onafhankelijke deskundige. Het voornemen van de EU is overigens om de resolutie, waar mogelijk, te stroomlijnen en in te korten.

Vorig jaar heeft de VS voor het eerst stemming op de resolutie aangevraagd om vervolgens met de Marshall Islands als twee enige landen tegen te stemmen. De VS had bezwaren tegen de prominente vermelding van het Verdrag voor de Rechten van het Kind (de VS en Somalië zijn de twee enige landen die het niet hebben geratificeerd) en met name tegen de oproep tot ratificatie ervan en verwijzingen naar verplichtingen onder dit Verdrag. Ook had de VS bezwaar tegen een paragraaf over het Internationaal Strafhof. De EU en Grulac zullen trachten ook dit jaar weer een sterke omnibusresolutie te laten aannemen.

Naast de omnibusresolutie werd tijdens de 57e zitting een resolutie over meisjes ("the girl child") ingediend door de groep Zuidelijk-Afrikaanse landen en met algehele stemmen aangenomen. Daarnaast werd een aparte resolutie over Palestijnse kinderen ingediend. Ook deze resolutie werd met meerderheid van stemmen aangenomen, ofschoon de EU zich unaniem heeft onthouden van stemming, omdat deze specifieke geografische resolutie overbodig was door de thematische omnibusresolutie en slechts een politiek doel diende.

5.2.4 Rechten van gehandicapten

Tijdens de 56e AVVN is op initiatief van Mexico een resolutie aangenomen over de rechten van gehandicapten, waarin een ad hoc comité wordt ingesteld dat zich buigt over het opstellen van een verdrag voor de rechten van personen met een handicap. Het ad hoc comité is van 16 tot en met 27 juni 2003 voor de tweede maal bijeengekomen. Daarbij is gesproken over een aantal algemene thema's inzake de opzet van een dergelijk verdrag. Het ad hoc comité heeft verder besloten tot instelling van een werkgroep die een ontwerptekst voor het verdrag dient uit te werken op basis van de bijdragen van staten, NGO's, internationale organisaties en anderen, voorzover die reeds aan het ad hoc comité zijn toegezonden. De werkgroep zal bestaan uit 27 overheidsvertegenwoordigers, 12 vertegenwoordigers van NGO's, en één vertegenwoordiger van nationale mensenrechteninstellingen. Naar verwachting zal de werkgroep voor het eerst in januari 2004 bijeenkomen.

5.2.5 Vrouwen

De agenda van de VN voor wat betreft het agendapunt vrouwen wordt bepaald door het actieplan van de Vierde Wereldvrouwenconferentie (Beijing 1995) en de uitkomsten van de SAVVN Beijing + 5 (2000). De Commission on the Status of Women - één van de technische commissies van ECOSOC - is het aangewezen forum voor implementatie en monitoren. Nederland is geen voorstander van een vervolgtop in 2005 (Beijing +10). Het accent moet nu liggen op de uitvoering van hetgeen aan doelstellingen is afgesproken. Aan heronderhandeling van hetgeen in Beijing werd overeengekomen, met het risico van een teleurstellend eindresultaat, bestaat geen behoefte.

Een jaar geleden is met succes de spraakmakende Nederlandse resolutie 'Working towards the elimination of crimes against women committed in the name of honour' aangenomen. De resolutie werd met consensus aanvaard, en werd breed gesteund. De Nederlandse regering onderzoekt op dit moment de wenselijkheid om, onder het onderhavige agendapunt, te pogen om te komen tot een resolutie waarin aandacht wordt besteed aan meerdere vormen van geweld tegen vrouwen, waaronder eerwraak, genitale verminking, huiselijk geweld, vrouwenhandel, vroege en gedwongen huwelijken, seksuele intimidatie op het werk, seksueel misbruik van meisjes in de huiselijke sfeer, aan bruidschat gerelateerd geweld, 'acid attacks' en 'female infanticide'.

Jaarlijks bereiden de Scandinavische landen een resolutie voor over het VN-vrouwenverdrag (CEDAW) en het in 2002 door Nederland geratificeerde facultatief protocol bij het CEDAW-verdrag. Nederland heeft een leidende rol gespeeld bij de totstandkoming van het facultatief protocol en kan initiatieven om het aantal bekrachtigingen te verhogen ondersteunen. In het Beijing Platform for Action was universele ratificatie van het VN-vrouwenverdrag per 2000 een van de doelstellingen; deze doelstelling is niet gehaald.

Het kleine vrouwenfonds INSTRAW (training en research, zie ook paragraaf 7.7 van deze instructie) verkeert sedert een aantal jaren door teruglopende donorbijdragen in financiële moeilijkheden. De Dominicaanse Republiek (gastland) is er veel aan gelegen het Instituut overeind te houden. In 2001 heeft de AVVN een werkgroep ingesteld die aan de 57e AVVN een rapport uitbracht met aanbevelingen over de toekomst van het instituut. Deze aanbevelingen zijn toen aanvaard na stemming over de desbetreffende G77-resolutie waarbij de EU verdeeld stemde (Nederland tegen, Spanje, Italië, Griekenland, Portugal voor; rest: onthouding). Nederland baseerde zijn tegenstem op de geringe levensvatbaarheid van INSTRAW en zal - zolang de donorbasis zich niet verbreedt - een passieve rol blijven spelen bij initiatieven om de positie van INSTRAW te versterken. Thans is aan de orde het rapport dat de Werkgroep zal uitbrengen over de implementatie van de aanbevelingen uit 2002.

De VS heeft aangekondigd een resolutie over de deelname van vrouwen aan de politiek te introduceren.

Tenslotte zullen voor wat betreft dit onderwerp, als vervolg op eerdere AVVN-resoluties, de volgende thema's aan de orde komen: de positie van oudere vrouwen (een Surinaams initiatief) en de positie van vrouwen binnen het VN-systeem.

In de delegatie wordt een vrouwenvertegenwoordiger opgenomen die een verklaring zal uitspreken onder dit agendapunt.

5.3 Overige onderwerpen

5.3.1 Sociale onderwerpen

De implementatie van het actieplan van de Sociale Top (World Summit for Social Development, Kopenhagen, 1995) en de nieuwe initiatieven met betrekking tot de tien afspraken (“commitments”) zoals overeengekomen tijdens de SAVVN Kopenhagen + 5 (2000) zijn het richtsnoer van de sociale agenda van de VN. ECOSOC en de Commission for Social Development (één van de functionele commissies van ECOSOC) zijn de instrumenten om de voortgang te bewaken en het Kopenhagen-proces waar nodig van nieuwe impulsen te voorzien. Nederland is na de teleurstellende SAVVN van 2000 geen voorstander van een vervolgtop (Kopenhagen + 10). De jaarlijkse AVVN-resolutie over de implementatie van hetgeen in Kopenhagen is overeengekomen, dient voort te bouwen op het rapport van de AVVN-werkgroep over de follow-up van VN-toppen.

De AVVN zal een procedurele resolutie aannemen over de voorbereiding van de 10e verjaardag (2004) van het VN-jaar van het gezin. Deze viering zal plaatsvinden gedurende het Nederlandse voorzitterschap van de EU. Verder zullen, aan de hand van rapporten van de Secretaris-Generaal, resoluties aan de orde komen over werkgelegenheid onder jongeren, de implementatie van het slotdocument van tweede VN-wereldassemblee over vergrijzing (Madrid, 2002) en de rol van coöperaties bij sociale ontwikkeling. In de Commission for Social Development (februari 2003) is de implementatie van het VN-Wereldactieprogramma over jeugd uit 1995 besproken. De toen aanvaarde resolutie zal onderdeel uitmaken van een door Portugal in te dienen tweejaarlijkse resolutie over jeugd.

Sinds 1971 maakt een jongerenvertegenwoordiger deel uit van de Nederlandse delegatie. De jongerenvertegenwoordiger zal namens Nederland een verklaring uitspreken.

5.3.2 Internationale drugsproblematiek

De aanpak van de internationale drugsproblematiek in VN-kader staat - naast aanbodvermindering ook - meer en meer in het teken van vraagvermindering. Ook Afghanistan heeft veel aandacht. Daarnaast is er groeiende aandacht voor het witwassen van drugsgelden en voor synthetische drugs. Nederland, dat al lange tijd binnen de VN aandacht vraagt voor het thema vraagvermindering, ondersteunt deze trends.

Dit jaar was het vijf jaar geleden dat de SAVVN inzake drugs plaatsvond. De evaluatie van de internationale drugsinspanningen die in het kader van de VN Commissie over verdoovende middelen plaatsvond, heeft geleid tot een korte ministeriële verklaring. Mexico zal zoals elk jaar waarschijnlijk een alomvattende ontwerp-resolutie indienen over samenwerking op het gebied van de drugsproblematiek (“international co-operation against the world drug problem”), mede gebaseerd op de evaluatie van dit voorjaar. Eventuele Nederlandse inbreng zal zich voornamelijk dienen te richten op het verbeteren van de effectiviteit en de efficiency van het VN drugsprogramma, alsmede op het thema vraagvermindering. Nederlandse aandachtspunten: preventie, resultaatgericht begroten en evaluatie/monitoren.

Het management van het VN drugsprogramma (UNDCP) is aanzienlijk verbeterd sinds de aantreding van executive director Costa. Nederland had in 2001 zijn vrijwillige bijdrage aan het programma stopgezet in verband met het slechte management ten tijde van oud ED Arlacchi. Medio 2003 heeft Nederland een vrijwillige bijdrage aan het programma gegeven (EUR 1,5 mln) vanwege de geboekte vooruitgang met het doorvoeren van hervormingen. In het door Costa voorgestelde nieuwe organogram is momenteel sprake van toenemende synergie tussen de misdaadbestrijding en drugsaspecten van het (herdoopte) VN Office for Drugs and Crime (ODC).

5.3.3 Criminaliteitspreventie en rechtshandhaving

In de Ad Hoc Commissie (AHC) wordt onderhandeld over het VN Anti Corruptie Verdrag. Deze zomer vindt de laatste onderhandelings sessie plaats. Nederland zet in op de totstandkoming van een betekenisvol verdrag met voldoende aandacht voor preventie en monitoren en stelt zich bij de onderhandelingen dan ook actief op. Het resultaat van de anti-corruptie onderhandelingen zal afgezien van de AVVN dit najaar ook door een buitengewone CCPCJ worden bekrachtigd, waarna eind 2003 in Mexico de ondertekeningssceremonie zal plaatsvinden.

Naast corruptiebestrijding is er binnen het VN-misdaadprogramma veel aandacht voor het onderwerp terrorisme. Nederland is van mening dat de toegevoegde waarde van de Terrorism Prevention Branch (TPB) vooral ligt op het gebied van assistentie bij ratificatie en implementatie van bestaande verdragen tegen het terrorisme. Van uitbreiding van het mandaat van de TPB is Nederland geen voorstander. Voorts hecht Nederland aan afstemming met het Counter Terrorism Committee van de Veiligheidsraad, dat in de optiek van Nederland ook de rol heeft om te beoordelen of landen al dan niet de antiterrorismeoverdragen hebben geratificeerd en geïmplementeerd.

Tijdens de 12e zitting van de UN Commission on Crime Prevention and Criminal Justice (CCPCJ) is besloten een groot aantal (12 in totaal) ontwerp-resoluties via ECOSOC ter bekrachtiging aan te bieden aan de AVVN. De resoluties betreffen het werk van de CICP en de CCPCJ, mensenhandel, terrorisme, standards and norms, stedelijke criminaliteit, het elfde VN-congres in Bangkok (bedoeld om agenda en thema's definitief vast te stellen), smokkel in bedreigde planten- en diersoorten, kidnapping, technische assistentie voor de implementatie van het "Treaty on Organised Crime" (TOC) en de Protocollen, internationale samenwerking en technische assistentie en bescherming van cultureel erfgoed. In het algemeen is het van belang bij de resoluties niet alleen aandacht te besteden aan eventuele budgettaire implicaties maar ook aan de taakafbakening van de CICP. Behoudens waakzaamheid met betrekking tot het budget en de reikwijdte van het takenpakket van de CICP, kan Nederland instemmen met de twaalf resoluties.

6 VIERDE COMMISSIE

6.1 Vredesoperaties

Basis voor de discussie van dit onderwerp in de vierde commissie vormt het rapport van de Special Commission on Peacekeeping Operations van 28 maart 2003 en het daaraan voorafgegaane rapport van de SGVN.

Deze documenten kunnen niet los worden gezien van het Brahimi-rapport m.b.t. de effectiviteit van vredesoperaties. Dat rapport gaf in 2000 een naadloze analyse van de feilen van vredesoperaties tot op dat moment, en deed een groot aantal aanbevelingen. De aanbevelingen van het rapport, die door Nederland in belangrijke mate werden onderschreven, hebben tot op heden de leidraad gevormd voor verbeteringen van vredesmissies in de context van Veiligheidsraad en VN-secretariaat, en vormen de basis voor de voortgaande discussies in het Special Committee on Peacekeeping Operations. De follow-up van het Brahimi-rapport in het Special Committee verliep aanvankelijk nogal stroef. Standpunten van de Niet-Gebonden Landen, de VS en de EU lagen ver uit elkaar, vooral met betrekking tot de benodigde extra middelen en de voorgestelde vernieuwingen die raakten aan beginselen van non-discriminatie en non-interventie in interne aangelegenheden. Met de aanvaarding van een belangrijk deel van de aanbevelingen van SGVN gedurende de 57e AVVN werd het formele review proces beëindigd. Het Special Committee en de Algemene Vergadering zullen de voortgang van de implementatie van het Brahimi-rapport en de eigen aanbevelingen echter blijven bewaken.

Centraal in het Nederlandse beleid staat vanouds de wens tot een geïntegreerde aanpak in vredesoperaties. Dit uitgangspunt is al tijdens het NL lidmaatschap van de VR uitgedragen. Dat wil zeggen dat Nederland een brede integrale aanpak van conflicten bepleit, met inbegrip van conflictpreventie, post-conflict problematiek, ontwapening, mensenrechten, bestrijding van straffeloosheid, de rol van de Bretton-Woodsinstellingen bij het werk van de VR en tenslotte coherentie tussen al die facetten. Kort samengevat niet alleen 'intensive care' maar ook preventie en nazorg.

Als gevolg daarvan blijft Nederland in de discussies met betrekking tot vredesoperaties de volgende gedachten uitdragen:

- De Veiligheidsraad dient heldere, geloofwaardige, uitvoerbare en voldoende stevige mandaten te formuleren.
- De wenselijkheid dat de Veiligheidsraad regelmatig briefings organiseert waarbij naast politieke ook militaire en humanitaire aspecten van conflicten aan de orde komen;
- Bijzondere verantwoordelijkheid van landen met 'greatest capacity and means' en gedegen follow-up van Brahimi op het terrein van 'rapid deployment'. Nederland hecht aan deelname van een groter land grote waarde i.v.m. eventuele extractiemogelijkheden.
- VR-missies blijven een nuttig instrument;
- In de post-conflict situatie is meer aandacht vereist voor inzet van politie en justitie (rule of law);
- Ontwikkelingen binnen DPKO blijven volgen op het terrein van personeel, management en procedures (
- Voortdurende verbetering van de structurele analyse- en planningscapaciteit van VN-secretariaat;
- Substantiële invloed in het besluitvormingsproces van de Veiligheidsraad voor de troepenleverende landen;
- Aandacht voor de samenwerking tussen de VN en andere internationale organisaties actief op het gebied van crisisbeheersing- en vredesoperaties (EU, NAVO en OVSE,). In dit licht kan gewezen worden op de tendens dat door de VN steeds vaker operaties worden gemandateerd die worden getrokken door regionale organisaties of lead nations.
- Aandacht voor de opbouw van vredesbewarende capaciteit in Afrika zelf en tenslotte
- Gender mainstreaming in mandaten van VN-operaties.

De eervolle benoeming van de Nederlandse generaal-majoor Cammaert tot Militair Adviseur van de SGVN biedt de mogelijkheid, zij het indirect, belangrijke inzichten te verschaffen voor de tenuitvoerlegging van deze beleidsuitgangspunten.

Vanuit financieel oogpunt is efficiënte uitvoering van vredesoperaties uiteraard van groot belang. Binnen het raamwerk van eisen toegespitst op de aard van het conflict zal efficiënt

met de middelen moeten worden omgegaan teneinde in de toevloed van crisissituaties, op alle crises adequaat te kunnen blijven handelen.

6.2 UNRWA

De Regering acht de activiteiten van UNRWA van zeer groot belang. UNRWA is gezien het specifieke mandaat van de organisatie de eerstaangewezen organisatie om in de basisbehoeften van de Palestijnse vluchtelingen te voorzien. Het schrijvende vluchtelingenvraagstuk is in de kern uiteraard een politiek probleem, dat onlosmakelijk is verbonden met politieke voortgang in het vredesproces. Zoals bekend is de Nederlandse politieke inzet, mede in EU-verband, er op gericht het vredesproces te reactiveren. Maar de aanwezigheid van zoveel Palestijnse vluchtelingen vormt in de huidige context op zichzelf reeds een zodanige bron van frustratie en potentiële onrust, dat de rol van UNRWA als sociaal-economische "reddingsboei" voor vele duizenden Palestijnse vluchtelingen aanzienlijk is toegenomen. Deze rol, die door de Nederlandse regering nadrukkelijk wordt onderkend, wordt des te belangrijker als er geen verbetering komt in de huidige situatie, de behoefte aan noodhulp toeneemt en de uitvoering van bilaterale programma's in de Palestijnse Gebieden verder wordt bemoeilijkt.

De huidige crisis legt een steeds zwaarder beslag op de organisatie zowel financieel als operationeel. De uitvoering van activiteiten wordt vooral belemmerd door gebrek aan toegang als gevolg van de nog steeds stringente Israëliëse afsluitingen.

Gezien het belang dat Nederland hecht aan de activiteiten van UNRWA en de toenemende financiële behoefte van de organisatie als gevolg van de aanhoudende noodsituatie, heeft de regering in 2001 besloten de jaarlijkse vrijwillige bijdrage aan UNRWA met Euro 4,5 miljoen te verhogen tot Euro 11,78 miljoen. Voorts heeft Nederland in totaal USD 18,8 miljoen bijgedragen aan de *emergency appeals* die UNRWA de afgelopen twee jaar heeft uitgevaardigd. Nederland is hiermee de zesde donor van UNRWA op basis van de vrijwillige bijdragen aan de organisatie en zelfs de vierde donor voor wat betreft de noodhulpbijdragen aan UNRWA. De Nederlandse regering is van mening dat landen meer naar draagkracht zouden moeten bijdragen aan de activiteiten van UNRWA.

Nederland zal dan ook blijven benadrukken dat ieder VN-lid een passende bijdrage aan de financiering van deze belangrijke organisatie dient te leveren. Het kan niet zo zijn dat de vrijwillige contributieinkomsten worden geleverd door een beperkt aantal VN-lidstaten, maar alle VN-leden wel meebeslissen over het UNRWA-programma en begroting.

7 VIJFDE COMMISSIE

In de Vijfde Commissie komen beheersmatige, financiële en personeelsmatige onderwerpen aan de orde. Centrale discussiepunten zijn de begrotingsproblematiek, de doelmatigheid van het financieel beleid en het gemeenschappelijk systeem van arbeidsvoorwaarden. De 58e zitting zal voornamelijk in het teken staan van de onderhandelingen over de VN-begroting voor 2004-2005. Daarnaast zal er ook ruime aandacht zijn voor de contributieschaalonderhandelingen en de follow-up van de VN-hervormingsresolutie uit de 57e AVVN.

7.1 Begrotingsbehandeling

Het VN-secretariaat heeft voor het 'biennium' 2004-2005 een begroting ingediend van 2,9 miljard USD, inclusief een creatie van (netto) 117 personele posten. Enkele grote contribuanten aan het VN-systeem hebben al aangekondigd moeite te hebben met de omvang van de voorstellen. Alhoewel uit overwegingen van kosteneffectiviteit en prioriteitstelling een strikte budgettaire discipline noodzakelijk is, zet Nederland zich in voor een eerlijke en aan de ernst van de uitdagingen aangepaste financiering. Het Nederlandse standpunt is daarbij dat wijzigingen dienen te worden opgevangen binnen de grenzen die gesteld worden door de reële nulgroei (d.w.z. een begroting gecompenseerd voor loonsstijgingen, wisselkoerseffecten en inflatie). Zoals de vorige AVVN heeft getoond (ten aanzien van o.a. de renovatie van het VN-gebouw in New York, veiligheidsmaatregelen, en personeelskosten), kan echter niet *a priori* worden uitgesloten dat meer middelen absoluut noodzakelijk blijken voor een adequate uitvoering van essentiële taken door de VN. Indien tijdens deze AVVN voorstellen van dien aard ter tafel komen die het kader van de reële nulgroei te boven gaan, zullen in Den Haag, met inachtneming van de terzake geldende regels, waaronder de overeenstemming met Financiën, specifieke instructies worden opgesteld. De delegatie dient daarom in een zo vroeg mogelijk stadium over voorstellen als hierboven bedoeld te rapporteren. In dit licht zijn de activiteiten die het Bureau van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten wereldwijd ontplooit op het terrein van monitoren en technische assistentie van eminent belang. In dit kader past dan ook een krachtig pleidooi van Nederland voor verhoging van de bijdrage uit de algemene middelen voor het Bureau van de Hoge Commissaris (zie ook Derde Commissie).

7.2 Contributieschaal

De contributieschaal ('scale of assessments') voor 2004-2006, die bepaalt welk percentage elke lidstaat aan de VN-begroting moet bijdragen, is vastgesteld in 2000. De percentuele verhoudingen van deze schaal zijn in die onderhandelingen vastgelegd tot 2006. Uitgangspunt voor Nederland is het draagkrachtbeginsel. Het aantal correctiemechanismen daarop moet zo beperkt mogelijk zijn. De AVVN dient te besluiten over een nieuwe contributieschaal voor '04-'05. De aanbevelingen van de 'Committee on Contributions' in deze kunnen worden gevolgd. Een tijdrovende discussie dient, in het kader van de begrotingsbehandeling, voorkomen te worden.

Artikel 19 van het Handvest bepaalt dat lidstaten met een betalingsachterstand van meer dan twee jaar hun stemrecht in de AVVN verliezen. In geval van overmacht kan de AVVN een uitzondering op deze regel maken. Het Nederlandse standpunt is dat hiermee terughoudendheid dient te worden betracht.

7.3 Follow-up VN-hervormingen

Eind december 2002 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties een resolutie aangenomen over het rapport 'Strengthening of the United Nations; an agenda for further change'. In dit rapport presenteerde SGVN Kofi Annan 36 actiepunten om de interne organisatie van de VN te stroomlijnen. Nederland is, als één van tien faciliteerders van de onderhandelingen over de hervormingsresolutie, actief betrokken geweest in het hervormingsdebat. Op sommige voor Nederland belangrijke terreinen is vooruitgang geboekt (o.a. mensenrechten, Afrika, en partnerships). Anderzijds hebben enkele voorstellen tot stroomlijning van de VN-organisatie de resolutie niet geheel ongeschonden gehaald (waaronder onderdelen van de hervorming van de budgetcyclus).

Nederland zal zich ook gedurende deze AVVN actief inzetten voor het hervormingsproces. Dit laatste geldt vooral voor de onderdelen waar Nederland in de hervormingsresolutie meer aandacht voor had willen zien. Een belangrijk element daarbij is de verkorting van de begrotingscyclus, waarbij Nederland voorstander is van het samenvoegen van de CPC en de Vijfde Commissie, maar, indien politiek niet haalbaar, genoeg kan nemen met de huidige Secretariaatsvoorstellen over een nieuwe rolverdeling tussen beide organen. Ook zal Nederland aandacht besteden aan het Results-Based Budgetting (RBB) componenten

van de voorliggende begrotingsvoorstellen. Omdat RBB nog niet volledig naar wens is geïmplementeerd, moet het Secretariaat worden aangemoedigd de ingeslagen weg te vervolgen. Nederland moet trachten een te negatieve beeldvorming over de kwaliteit van de budgetvoorstellen door andere lidstaten te voorkomen. Zie ook § 2.1 van deze Richtlijnen.

7.4 Personeelonderwerpen

Nederland acht het van belang dat de VN een aantrekkelijke werkgever is die in staat is, in overeenstemming met artikel 101, lid 3 van het Handvest, om personeel met de hoogste standaarden van efficiency, competentie en integriteit aan te stellen. De arbeidsvoorwaarden dienen te zijn gebaseerd op het Noblemaire principe, d.w.z. dat salarissen overeenkomen met salarissen voor overeenkomstige functies in de bestbetalende lidstaat, vermeerderd met 15%.

7.5 Financiële situatie

Alhoewel aan de beterende hand, blijft de financiële situatie van de VN al jaren zorgwekkend. Veel lidstaten betalen hun contributie niet tijdig of stellen voorwaarden voordat kan worden betaald. Het Nederlandse standpunt is dat betaling volledig, op tijd en onvoorwaardelijk moet plaatsvinden. De betaling van de contributie is immers een verdragsverplichting.

7.6 Vredesoperaties

Voor een groot aantal vredesoperaties zal de begroting voor een nieuwe mandaatperiode door de AVVN moeten worden goedgekeurd. Nederland streeft daarbij met de EU-partners naar een betere prioriteitenstelling binnen de begrotingen. Verder is het Nederlandse standpunt dat ook bij vredesoperaties Results Based Budgeting moet worden ingevoerd. Een geconsolideerde rekening van alle vredesoperaties zou, indien de voor- en nadelen helder door het Secretariaat gepresenteerd worden, acceptabel zijn.

7.7 INSTRAW

Wegens de sterke daling van de vrijwillige bijdragen aan het International Research and Training Institute for the Advancement of Women (INSTRAW), bevindt deze organisatie zich in een kritische financiële situatie. Over de beschikbaarstelling van additionele middelen van INSTRAW is langdurig onderhandeld. Om continuïteit te kunnen garanderen voor 2003 heeft de Vijfde Commissie ingestemd met een éénmalige beschikbaarstelling van middelen uit het reguliere budget voor 2002-2003. Een gelijk bedrag zal beschikbaar gesteld worden indien INSTRAW voldoende vrijwillige bijdragen zeker weet te stellen. Nederland is van mening dat INSTRAW gefinancierd moet worden zonder beroep te doen op de reguliere begroting van de VN. Indien blijkt dat INSTRAW onvoldoende vrijwillige bijdragen heeft kunnen verkrijgen dient de bekostiging uit het reguliere VN-budget gestopt te worden.

8 ZESDE COMMISSIE

In de Zesde Commissie, belast met onderwerpen van juridische en legislatieve aard, ligt dit jaar een agenda voor die vergelijkbaar is met die van vorig jaar.

Ook dit jaar is weinig spektakel te verwachten in deze traditioneel toch al minder op de voorgrond tredende commissie, nu grote projecten als bij voorbeeld het Internationaal Strafhof en 'Aansprakelijkheid van Staten' niet meer op de agenda staan. Het is de vraag of de vorig jaar bereikte patstelling in het dossier van reproductief menselijk klonen dit jaar doorbroken zal kunnen worden, of dat onderhandelingen op dat punt andermaal zullen staken. Ook op het punt van de bestrijding van terrorisme valt niet te verwachten, dat de controversie inzake het wel of niet definiëren van terrorisme op korte termijn zal worden opgelost en onderhandelingen over de voorliggende ontwerpverdragen zullen kunnen worden afgerond.

Op het punt van de aanscherping van de reglementering met betrekking tot de veiligheid van VN- en geassocieerd personeel zal naar verwachting wel voortgang kunnen worden geboekt, nu gedurende de afgelopen AVVN de speerpunten (en daarmee de meer controversiële punten) in dit dossier inderdaad bleken te vallen binnen de bevoegdheden van de Secretaris-Generaal, zodat onderhandelingen op die punten niet langer vereist zijn.

Zesde Commissie experts behandelen als gebruikelijk de juridische onderwerpen die op de agenda van de plenaire staan: zeerecht en de internationale hoven en tribunalen (ICJ, ICTY, ICTR). Als gastland van internationale hoven en tribunalen hecht ons land aan de voortgang op deze dossiers. Voor het ICJ is van belang erop toe te zien dat de rationalisatie van de werkwijzen van het hof, waaraan de afgelopen jaren veel aandacht werd besteed, thans wordt geconsolideerd en wellicht nog hier en daar verfijnd, zodat dit eerbiedwaardige orgaan succesvol kan functioneren in de dynamiek van de huidige tijd. De beide tribunalen zullen dit jaar inzicht moeten verschaffen over de wijze waarop zij hun werkzaamheden zullen afbouwen en overdragen aan lokale rechtsmacht. Op deze punten is nauwe samenwerking tussen de deskundigen van de Vijfde en Zesde commissies vereist.

Bijlage 1**Lijst van gebruikte afkortingen**

ABM	Anti Ballistic Missile (verdrag)
ACABQ	Advisory Cttee on Administrative and Budgetary Questions
AHC	Ad Hoc Commissie
APM	Anti-personeel mijnen
APRM	African Peer Review Mechanism
AU	Afrikaanse Unie
AV	Algemene Vergadering
AVVN	Algemene Vergadering van de Verenigde Naties
BNP	Bruto Nationaal Product
BTW	Belasting op Toegevoegde Waarde
BW	Biologische Wapens
BWI	Bretton Woods instellingen
CCA	Common Country Assessment
CCPCJ	UN Commission on Crime Prevention & Criminal Justice
CDF	Comprehensive Development Framework
CEDAW	Conv. on the Elimination of all Forms of Discrimination Against Women
CICP	UN Centre for Crime Prevention
COP	Conference of Parties
CSD	Commissie voor duurzame ontwikkeling
CTBT	Comprehensive Test Ban Treaty
CW	Chemische Wapens
CWV	Conventionele Wapens-verdrag
DDA	Department for Disarmament Affairs
DDR	Disarmament, Demobilisation and Reintegration
DPKO	Department for Peacekeeping Operations
DRC	Democratische Republiek Congo
ECOSOC	Economic and Social Council
ERW	Explosive Remnants of War
EU	Europese Unie
EU / ASAC	EU / Assistance for Small Arms in Cambodja

FfD	Financing for Development
FMCT	Fissile Material Cut-off Treaty
G-77	Group of 77 (developing countries)
GEF	Global Environmental Fund
GRULAC	Group of Latin American and Caribbean states
HCOC	Hague Code of Conduct against the proliferation of ballistic missiles
HIPC	Highly Indebted Poor Countries
ICC	International Criminal Court
ICD	Inter-Congolese Dialog
ICJ / IGH	International Court of Justice / Internationaal Gerechtshof
ICPD	International Conference on Population and Development
ICTY	International Criminal Tribunal for Yugoslavia
ICTR	International Criminal Tribunal for Rwanda
IDA	International Development Association
IDP	Internally Displaced Person
IDT's	International Development Targets
IEMF	Interim Emergency Multinational Force
IFI's	Internationale Financiële Instellingen
ILO	International Labour Organisation
ILC	International Law Committee
IMF	Internationaal Monetair Fonds
INSTRAW	International Research & Training Institute for Advancement of Women
MD	Missile Defense
MDG	Millenium Development Goals
MLC	(D.R. Congo) Mouvement pour la Libération du Congo
MTP	Middellange Termijn Plan
MONUC	UN Mission in the Democratic Republic of Congo
MOL's	Minst Ontwikkelde Landen
MRC	Mensenrechten Commissie
NAG	Nieuwe Agenda Groep
NAM / NGL	Non Aligned Movement / Niet-Gebonden Landen
NAVO	Noord Atlantische Verdrags Organisatie

NEPAD	New Partnership for Africa's Development
NGO	Non Gouvernemental Organisation
NLD	National League for Democracy (Birma)
NPV	Non-proliferatieverdrag
ODA	Official Development Assistance
ODC	UN Office for Drugs & Crime
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OHR	Office of the High Representative (Bosnia & Herzegovina)
OIOS	Office of Internal Oversight Services
OPCW	Organisation on the Prohibition of Chemical Weapons
OS	Ontwikkelingssamenwerking
OVSE	Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa
PAROS	Prevention of an Arms Race in Outer Space
PfP	Partnership for Peace (NAVO)
PRSP	Poverty Reduction Strategy Paper
RAZEB	Raad voor Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (EU)
RBB	Results Based Budgeting
RCD-Goma	Rassemblement Congolais pour la Démocratie du Congo-Goma (D.R. Congo)
RCD-ML	Rassemblement Congolais pour la Démocratie du Congo-Mouvement de Libération (D.R. Congo)
RF	Russische Federatie
SAVVN	Speciale Algemene Vergadering van de VN
SFOR	Stabilisation Force (NAVO)
SGVN	Secretaris-Generaal van de VN
TCC's	Troop contributing countries
TOC	Treaty on Organised Crime
TNW	Tactische nucleaire wapens
TPB	Terrorism Prevention Branch
UN	United Nations
UNCED	UN Committee for Economic Development
UNCITRAL	UN Commission on International Trade Law
UNCTAD	UN Comission for Trade and Development

UNDAF	UN Development Assistance Framework
UNDCP	UN International Drug Control Programme
UNDG	UN Development Group
UNEP	UN Environmental Programme
UN/ECE	UN /Economic Council for Europe
UNGA	UN General Assembly
UNIFEM	UN Development Fund for Women
UNMIK	United Nations Interim Administration Mission in Kosovo
UNRWA	UN Relief & Works Agency for Palestinian Refugees
UNSAS	UN Stand-by Arrangement
USD	US Dollar(s)
VN	Verenigde Naties
VR	Veiligheidsraad
VS	Verenigde Staten van Amerika
WTO	World Trade Organisation
WB	Wereldbank
WSSD	World Summit on Sustainable Development

Bijlage 2 EU priorities for UNGA 58

Te vinden op:

<http://europa-eu-un.org/> ? EU priorities for GA ? 58e